

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/144/2021
Identifikačné číslo spisu:	8114216428
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8114216428.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu DIGITAL FLOOR LTD, so sídlom 165 Praed Street London W2 1 RH, Veľká Británia, IČO: 099 922 74, zastúpeného advokátskou kanceláriou AK GG, s.r.o., so sídlom v Galante, Agátová 2513/15, IČO: 50 954 709, proti žalovanému Slovenský pozemkový fond, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 345, zastúpenému advokátskou kanceláriou KADUC & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trnave, Trojičné námestie 4, IČO: 50 290 762, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/225/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2020 č. k. 7Co/24/2020-2329, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. októbra 2019, č. k. 17C/225/2014-2210, zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania spolu so žalobou a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobca sa žalobou domáhal, aby mu žalovaný zaplatil sumu 477.758.480,50 Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne odo dňa 5. septembra 2008 do zaplatenia. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť AR city, s.r.o. mala záujem spolu so spoločnosťami AR PARK, s.r.o. a AR golf, s.r.o. vybudovať v katastrálnom území Veľký Slavkov dielo OKKO G.E.R. Dielo OKKO G.E.R. malo byť realizované na pozemkoch vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Slovenského pozemkového fondu. Z tohto dôvodu spoločnosť ARent, a.s. žiadosťami zo dňa 12. januára 2006, 6. júla 2006, 21. septembra 2006 a spoločnosť AR PARK, s.r.o. žiadosťou zo dňa 21. septembra 2006 požiadali Slovenský pozemkový fond o odpredaj pozemkov do ich vlastníctva. Po nadobudnutí pozemkov od Slovenského pozemkového fondu mali spoločnosti ARent, a.s. a AR PARK, s.r.o. previesť tieto pozemky do vlastníctva spoločnosti AR PARK, s.r.o., AR city, s.r.o. a AR golf, s.r.o. v rozsahu potrebnom pre realizáciu jednotlivých častí diela OKKO G.E.R. Slovenský pozemkový fond svojím podaním zo dňa 10. júla 2006, 7. augusta 2006, 30. novembra 2006 súhlasil s odplatným prevodom pozemkov do výlučného vlastníctva spoločnosti ARent, a.s. a spoločnosti AR PARK, s.r.o. s tým, že

majetkovoprávne vyporiadanie pozemkov formou uzatvorenia kúpnej zmluvy bude možné realizovať po vydaní a nadobudnutí právoplatnosti územného rozhodnutia v prípade, že na predmetné pozemky nebudú uplatnené reštitučné nároky oprávnených osôb. Slovenský pozemkový fond následne po udelení súhlasu k územnému konaniu a zároveň k prevodu pozemkov na základe žiadosti spoločnosti ARent, a.s. a AR PARK, s.r.o. previedol podstatnú časť pozemkov, o kúpu ktorých žiadali spoločnosti ARent, a.s. a AR PARK, s.r.o. na tretie osoby, a to napriek tomu, že týmto osobám nevznikol k predmetným pozemkom reštitučný nárok. Pozemky, ktoré Slovenský pozemkový fond previedol do vlastníctva tretích osôb tvoria ucelené územia, ktorých rozloha a umiestnenie bránia realizácii diela OKKO G.E.R. ako celku. Zmarením realizácie diela OKKO G.E.R. vyššie uvedeným konaním žalovaného vznikla právnomu predchodcovi žalobcu - spoločnosti AR city, s.r.o. škoda vo výške 477.758.480,50 Sk, a to skutočná škoda vo výške 897.480,50 Sk, ktorú predstavujú hotové výdavky, ktoré spoločnosť AR city, s.r.o. vynaložila za účelom realizácie svojho zámeru vybudovať dielo OKKO G.E.R. a ušlý zisk vo výške 476.861.000 Sk (výška škody, skutočnej škody a ušlého zisku bola určená Odborným posudkom číslo 2/2008 vypracovaným spoločnosťou INTERAUDIT Trenčín spol. s r.o.). Zodpovednosť Slovenského pozemkového fondu za škodu spôsobenú právnomu predchodcovi - spoločnosti AR city, s.r.o. spočíva v porušení prevenčnej povinnosti podľa § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ako aj konaním v rozpore s dobrými mravmi podľa § 424 Občianskeho zákonníka.

1.1. S argumentáciou žalobcu, ktorú prednášal v priebehu celého súdneho sporu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti zakotvenej v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, sa súd prvej inštancie nestotožnil. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že to bol práve žalobca, ktorý porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť zakotvenú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka. Listy žalovaného zo dňa 10. júla 2006, 7. augusta 2006 a 30. novembra 2006 slúžili iba ako podklad k územnému konaniu, čo je v nich priamo uvedené. Navyše v priebehu sporu žalobca vôbec nepreukázal splnenie jednej z podmienok, ktorá bola predpokladom uzatvorenia budúcej kúpnej zmluvy, a to predloženie právoplatného územného rozhodnutia. Aj samotný svedok T.. Š. J. vo svojej výpovedi uviedol, že k vydaniu územného rozhodnutia vôbec nedošlo. Ak žalobca vynakladal prostriedky tretím subjektom za architektonické, urbanistické štúdie, vynaložil prostriedky na realizáciu tohto projektu, konal s vysokým stupňom podnikateľského rizika, keďže v týchto stanoviskách žalovaného sú presne stanovené podmienky, za ktorých dôjde k uzatvoreniu budúcej kúpnej zmluvy. Právny predchodca žalobcu nemal so žalovaným uzatvorenú ani zmluvu o uzatvorení budúcej zmluvy ani žiadny iný záväzný prejav žalovaného, ktorý by ho oprávňoval vynakladať prostriedky tretím subjektom na realizáciu projektu OKKO G.E.R., ak sám nedisponoval právoplatným územným rozhodnutím. Stanovisko Slovenského pozemkového fondu, regionálneho odboru Poprad, je možné považovať tak, ako to prezentoval počas celého prebiehajúceho sporu právny zástupca žalovaného, iba za stanovisko k územnému konaniu. Je absolútne nepochopiteľná argumentácia žalobcu o tom, že odpovede žalovaného je potrebné považovať za záväzný prejav, ktorým je žalovaný viazaný, a preto je zodpovedný za vzniknutú škodu žalobcu. Bol to práve žalobca, ktorý konal s vysokým stupňom rizika a vynakladal finančné prostriedky, na základe ktorých si uplatňuje skutočnú škodu. Konal nezodpovedne a preto akúkoľvek právnu argumentáciu žalobcu o tom, že žalovaný porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť nemožno prijať a nemožno s ňou súhlasiť. Ide len o akýsi „hypotetický nárok“ žalobcu uplatnený v tomto spore, ktorý v žiadnom prípade nemôže mať oporu v právnom poriadku. Návrh žalovaného na pojednávaní dňa 21. októbra 2019 k vykonaniu dôkazu vypočutím navrhnutých svedkov súd prvej inštancie v celom rozsahu zamietol, ako nehospodárny vedúci iba k predĺženiu tohto súdneho sporu, pretože v súdnom spore absentoval základ pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ako aj ušlého zisku a žalobca v spore nepreukázal základné zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu.

1.2. Čo sa týka argumentácie žalobcu, že konanie žalovaného je konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, s touto súd prvej inštancie nesúhlasil, keďže splnenie základnej premisy, a to úmyselné konanie žalovaného proti dobrým mravom, v tomto spore nebolo preukázané. Žalobca nepreukázal subjektívnu stránku zodpovednosti podľa ust. § 424 Občianskeho zákonníka, a to úmyselné konanie škodcu proti dobrým mravom. V tomto smere nebolo preto rozhodujúce, či bol tiež daný úmysel aj škodu spôsobiť. Vzhľadom na to, že tu neplatí prezumpcia zavinenia, ako je to upravené v ustanovení § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, úmysel škodcu musí preukázať ten, kto sa domáha náhrady škody, teda

poškodený. Ten musí preukázať, že žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi a že mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s takýmto protiprávnym konaním. Dôkazné bremeno naplnenia tejto skutkovej podstaty ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka žalobca nepreukázal.

1.3. Vo vzťahu k žalobcom namietanému porušeniu predzmluvnej povinnosti súd prvej inštancie uviedol, že v tomto prípade medzi stranami sporu absentovalo rokovanie, respektíve dohoda o kúpnej cene pozemkov, ktoré mali byť predmetom uzatvorenej budúcej kúpnej zmluvy a teda neboli to rokovania o základných náležitostiach kúpnej zmluvy. Rokovania o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy v žiadnom prípade neboli v takom štádiu, respektíve fáze, kde by zmluvné strany upravovali jednotlivé podmienky a dohadovali sa o podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy. Preto tu nie je možné uvažovať o porušení predzmluvnej povinnosti.

1.4. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca v spore nepreukázal existenciu základných okolností, respektíve predpokladov pre uplatnený ušlý zisk, ktorý mohol pri bežnom chode veci očakávať. Nárok žalobcu, ako poškodeného na ušlý zisk nemohol založiť predložený znalecký posudok, ale len preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Žalobca svoj nárok oprel výlučne na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom v priebehu konania netvrdil žiadne konkrétne skutkové okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok a dokazujúci existenciu ušlého zisku.

1.5. Keďže zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti, ktorá by zakladala nárok žalobcu na náhradu skutočnej škody vo forme vynaložených nákladov tretím subjektom na realizáciu projektu OKKO G.E.R. a keďže súčasne žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal základné predpoklady pre náhradu škody a uplatneného ušlého zisku, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za vecne správny a stotožnil sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Odvolací súd tiež uviedol, že vo veci sa nie je možné stotožniť s tvrdením žalobcu, podľa ktorého neposkytnutím lehoty 30 dní na vyjadrenie sa k tomu, ktorý dôkaz z vyšetrovacieho spisu žiada oboznámiť, mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V prejednávanej veci konanie bolo začaté dňa 29. septembra 2008 a žalobca, respektíve jeho právny predchodca mal dostatočne dlhý časový priestor na to, aby preukázal dôvodnosť uplatneného nároku.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“) z dôvodu podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“) Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mal za to, že nesprávny procesný postup súdu spočíva v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, keď súd prvej inštancie v konaní nevykonával výsluchy svedkov, a to M. Z., T.. Y. I., T.. Š. J., T.. T. A., M.. P. Q., T.. O. Z., B. M., T.. M. I., T.. K. K. a T.. Š. J.. Podľa dovolateľa výsluchom navrhovaných svedkov by bolo preukázané, že zo strany žalovaného jednoznačne došlo k porušeniu právneho základu jeho zodpovednosti za škodu žalobcovi, t. j. ako prevenčnej povinnosti, tak úmyselného konania proti dobrým mravom, ale hlavne jeho predzmluvnej povinnosti, ktorá je založená okrem úkonov v listinnej podobe, tak aj na úkonoch a skutočnostiach vyplývajúcich z konania konkrétnych osôb, pričom priamejší a jednoznačnejší dôkaz ako výsluch dotknutých osôb neexistuje. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie tiež spočíva v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, keď súd prvej inštancie v konaní nevzal do úvahy závery trestného konania vedeného Okresným súdom Bratislava I voči obžalovanému T.. K. K. pod sp. zn. 7T/23/2012 v spojení s konaním Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7To/43/2016 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/56/2017, resp. v nedôslednej aplikácii výsledkov a obsahu trestného konania na konanie vedené civilným súdom. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie pochybil a porušil zásadu rovnosti zbraní, ako aj právo na spravodlivý súdny proces tým, že neodročil pojednávanie dňa 21. októbra 2019, čím neumožnil právnenému zástupcovi žalobcu riadne naštudovať súdny spis. Žalobcovi

nebolo umožnené riadne hájiť a uplatňovať jeho práva v rámci súdneho konania v súvislosti s vykonaným dokazovaním, keďže právny zástupca žalobcu nebol riadne oboznámený s obsahom súdneho spisu, čím nemohol byť riadne preukázaný skutkový stav veci a okolnosti týkajúce sa porušenia prevenčnej povinnosti žalovaného, úmyselného konania žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, ako aj porušenia predzmluvnej povinnosti žalovaným. Dovolateľ v dovolaní namieta vykonanie dokazovania pred nezákonným súdom, ktoré bolo vykonané v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad vylúčeným sudcom JUDr. Peter Koman. Dovolateľ poukazuje na skutočnosť, že hoci bol sudca Okresného súdu Poprad vylúčený z dôvodu zaujatosti, Okresný súd Prešov po prikázaní veci vychádzal z dôkazov vykonaných vylúčeným sudcom JUDr. Komanom. Na základe uvedeného žiadal žalobca opätovné vypočutie svedka T. Š. J. na pojednávaní dňa 21. októbra 2019, na ktorom bol aj vyhlásený rozsudok vo veci samej. Podľa názoru dovolateľa porušenie práva na spravodlivý proces spočíva aj v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, keď sudkyňa Okresného súdu Prešov nepostupovala správne v rámci predbežného právneho posúdenia veci tým, že svoj predbežný právny názor vyslovila až na konci pojednávania, kedy už nebol priestor na privedenie zmeny jej predbežného právneho názoru. V nadväznosti na uvedené skutočnosti dovolateľ navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. novembra 2020, č. k. 7Co/24/2020-2329 a rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 21. októbra 2019, č. k. 17C/225/2014-2210 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolateľ v závere dovolania požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý považuje dovolanie žalobcu za zmätočné. Podľa názoru žalovaného dovolateľ nevymedzil prípustnosť dovolania, ako aj jeho dôvodnosť a preto žalovaný navrhol dovolanie odmietnuť. Keďže podľa názoru žalovaného nie je daný dôvod osobitného zreteľa podľa § 444 ods. 1 CSP, žalovaný s odkladom vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia nesúhlasí. Okresná prokuratúra Prešov vo svojom vyjadrení zo dňa 31. mája 2021 navrhla dovolanie žalobcu pre jeho nedôvodnosť zamietnuť.

5. Na námietku zaujatosti vznesenú žalovaným voči predsedovi senátu JUDr. Martinovi Vladikovi tunajší súd neprihliadol, keďže nebola uplatnená v zákonnej 7- dňovej lehote (§ 53 ods. 1 CSP).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.

zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

10. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1Cdo/345/2014, 2Cdo/43/2012, 3Cdo/98/2005, 4Cdo/344/2014, 5Cdo/101/2015, 6Cdo/292/2013, 7Cdo/500/2014, 8ECdo/259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/127/2012, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/29/2016, 4Cdo/133/2015, 5Cdo/467/2014, 6Cdo/5/2014, 7Cdo/7/2016, 8Cdo/450/2015).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. V nadväznosti na ustanovenie § 420 písm. f) CSP dovolateľ uviedol, že súd prvej inštancie mu svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uplatňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces jednak v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci (nevypočutím svedkov M. Z., T.. Y. I., T.. Š. J., T.. T. A., M.. P. Q., T.. O. Z., B. M., T.. M. I., T.. K. K. a T.. Š. J.). Ďalej namietal žalobca (dovolateľ) nesprávny procesný postup súdu v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, nakoľko v konaní nehodnotil závery trestného konania vedeného voči T.. K. K., resp. v nedôslednej aplikácii výsledkov a obsahu trestného konania na toto konanie, ako aj porušením zásady rovnosti zbraní a práva na spravodlivý súdny proces tým, že neodročil pojednávanie dňa 21. októbra 2019 z dôvodu naštudovania spisu právnomu zástupcovi žalobcu, ktorý nebol riadne oboznámený s obsahom súdneho spisu. Dovolateľ ďalej namietal vykonanie dokazovania pred nezákonným súdom tým, že Okresný súd Prešov po prikázaní veci vychádzal z dôkazov vykonaných vylúčeným sudcom JUDr. Petrom Komanom (OS Poprad). Podľa názoru dovolateľa porušenie práva na spravodlivý proces spočíva aj v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, keď sudkyňa Okresného súdu Prešov nepostupovala správne v rámci predbežného právneho posúdenia veci tým, že svoj predbežný právny názor vyslovila až na konci pojednávania, kedy už nebol priestor na privedenie zmeny jej predbežného právneho názoru.

13. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

14. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta, ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“ Podľa právneho názoru veľkého senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba predmetné stanovisko považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po uvedenom dni.

15. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

16. Dovolací súd na tomto mieste podotýka, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ani pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. Z rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je v úplnosti zrejmé, prečo, z akých dôvodov nebolo žalobe žalobcu vyhovieť.

Pokiaľ išlo o dôvodnosť vady konania spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie nevypočul žalobcom navrhnutých svedkov tak v bode 76. a nasl. rozsudku uviedol okresný súd, že mal za preukázané, že absentuje v tomto súdnom spore základ pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ako aj ušlého zisku a žalobca v spore nepreukázal základné zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu, preto súd návrh na vypočutie svedkov v celom rozsahu zamietol ako nehospodárny, vedúci iba k predĺženiu tohto súdneho sporu. S týmto sa stotožnil aj odvolací súd a dovolací súd nevidel dôvod, pre ktorý by zistil dôvod na zrušenie rozhodnutia súdov podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko aj dovolací súd je toho názoru, že vypočutie označených svedkov by bolo neúčelné a to vzhľadom k tomu, že v bode 88. a nasl. rozsudku súdu prvej inštancie, tento konštatoval, že žalobca nemal so žalovaným uzatvorenú zmluvu o budúcej zmluve, ani žiadny iný záväzný prejav žalovaného, ktorý by ho oprávňoval vynakladat' prostriedky na realizáciu projektu, ak sám nedisponoval právoplatným územným rozhodnutím.

Pokiaľ išlo o námietku dovolateľa, že predbežné právne posúdenie súdu prvej inštancie odznelo na záver pojednávania, kedy už nebol priestor na privodenie zmeny jeho právneho názoru, tak ani tento dôvod nevidel dovolací súd za taký, ktorým by bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko aj z bodu 29. rozsudku odvolacieho súdu vyplynulo, že túto povinnosť podľa § 181 ods. 2 CSP v spojení s § 157 ods. 1 CSP si súd prvej inštancie splnil, a to tým, že predmetnými závermi oboznámil osoby prítomné na pojednávaní a následne pristúpil súd prvej inštancie k vysloveniu svojho právneho posúdenia k veci, teda v čase, kedy mohol žalobca na predbežné právne posúdenie reagovať, nakoľko dokazovanie nebolo v tom čase ešte uznesením vyhlásené za skončené.

Súd prvej inštancie prihliadol aj na trestné konanie proti T. K. K., pričom aj odvolací súd sa touto námietkou žalobcu zaoberal a svoj názor ozrejmil a odôvodnil v bode 42. a 43. svojho rozhodnutia, a preto dovolací súd konštatuje, že je vecne správne a logické a v plnom rozsahu naň odkazuje a nebude závery uvedené v týchto bodoch opakovať.

Pokiaľ išlo o námietku dovolateľa ohľadom neodročenia pojednávania súdu prvej inštancie dňa 21. októbra 2019 na dobu 30 dní, najvyšší súd poznamenáva a prikláňa sa k názoru odvolacieho súdu, ktorý sa touto otázkou zaoberal v bode 44. svojho rozhodnutia. Dovolaciemu súdu sa z obsahu súdneho spisu javí táto obrana ako účelová, a to s ohľadom na tú skutočnosť, že termín pojednávania určený na deň 21. októbra 2019 bol účastníkom oznámený listom súdu zo dňa 26. júna 2019 (č. 1. spisu 2149), kedy predvolanie na pojednávanie prevzal vtedajší právny zástupca žalobcu. To, že žalobca zmenil právneho

zástupcu tesne pred pojednávaním dňa 17. októbra 2019 ide na jeho ľarchu, nakoľko o tom, že dňa 21. októbra 2019 bude pojednávanie vedel viac ako tri mesiace.

Poslednou námietkou dovolateľa bola skutočnosť, že dôkazy v prvostupňovom konaní vykonával vylúčený sudca JUDr. Peter Koman z Okresného súdu Poprad, ktorému bola vec odňatá a prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Prešov. Teda dovolateľ žiada preskúmať procesný postup odvolacieho súdu, ktorý však v odvolaní vôbec neuviedol, pričom odvolací súd bol viazaný odvolacími dôvodmi.

18. Pokiaľ ide o nevykonanie navrhnutých dôkazov zo strany dovolateľa dovolací súd k veci všeobecne konštatuje, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané je podľa § 185 ods. 1 CSP vecou súdu a nie sporových strán. Ak by aj súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy, alebo by vykonal iné dôkazy ako navrhl strany, následkom uvedeného môže byť len neúplnosť skutkových zistení (vedúce k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesná vada v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

19. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018).

20. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých dovolací súd založil svoje rozhodnutie. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu, odvolací súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami uvedenými v podanom odvolaní a odôvodnenie jeho rozhodnutia malo náležitosti v zmysle § 393 CSP. Odvolací súd podal odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa skutkového a právneho posúdenia veci, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil ako posúdil žalobcom uplatnený nárok. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP nie je možné len všeobecne namietat', že konajúci súd vyhodnotil niektoré listinné dôkazy v príkrom rozpore s ich slovným znením.

21. Dovolací súd poznamenáva, že nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či závery prijaté konajúcimi súdmi nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

22. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané

neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

23. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c), resp. písm. f) CSP.

24. Nakoľko dovolací súd preskúmaním súdneho spisu s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu, nezistil dôvod, pre ktorý by malo byť návrhu na odklad vykonateľnosti vyhovené, tak o ňom nevydal samostatné rozhodnutie.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.